

Fixing the Defects of Burn mark and Short shot by Reducing the Clamping Force in the Production Process of Bushing 63 by Numerical and Statistical Methods* Research Article

Ali Jafarzadeh¹, Ghasem Azamirad², Roya Soltani³, Alireza Mollaei⁴ 10.22067/jacsm.2024.88357.1264

Abstract

The plastic injection process is useful for the mass production of complex parts due to its low cost and high efficiency. In this process, burn mark and short shot in the produced part are the first effective factors in rejecting or accepting it from the operator's point of view. In this research, bushing 63 piece made of UPVC has been investigated. Validated simulation is a low-cost alternative to experimentally performing the process to determine optimal values. Process parameters that can be changed on the injection machine are considered as input parameters. From the data screening method, the parameters affecting the process are identified. By the response surface method and variance analysis, respectively, to fix the considered defects with the minimum amount of clamping force required. Finally, the predicted output values from the CCD method, when compared with the simulation results, showed an average error of 6.03%, and as a result, it confirms the accuracy of the conducted research.

Keywords: Simulation of plastic injection process, Burn mark defect, Short shot defect, Clamping force, Statistical analysis.

1- Introduction

Injection molding is a suitable and widely used method to produce polymer parts, constituting 32% of plastic part production. Several notable advantages of plastic products over metals are high corrosion resistance, high strength-toweight ratio, and ease of processing [1]. Clamping force is one of the key factors influencing the selection of an injection molding machine, as it is necessary to prevent two halves of the mold from closing and withstand pressure during injection. A lower clamping force results in higher productivity and lower cost. The tie bars of the structure are deformed elastically to generate this force [2].

Elimination of various defects in the manufactured part, such as warpage, low weld line strength, and sink marks, is necessary to increase efficiency and maintain consistent product quality. However, the most common defects in UPVC fittings are short shot and burn mark defects. Evaluating these defects in the injection molding process is complex. Within the authors' search scope, no research was found that simultaneously examined these three influential outputs on production efficiency. Improper adjustment of input parameters on the injection machine can easily lead to the emergence of these defects in the process [3, 4].

The aim of this article is to find the values of process parameters to eliminate short shot and burn mark defects while minimizing the clamping force with Moldflow software simulation and statistical analysis. The problem inputs consist of six process parameters that can be adjusted on the injection machine: melt temperature, cooling time, packing time, holding pressure, injection pressure, and injection time. The value of the last heating element at the injection nozzle tip is the melt temperature. The problem outputs are maximum mold clamping force, short shot defect, and maximum melt flow front temperature inside the mold.

These defects were first found in the workshop and simulated using Moldflow software to see if the intended defects were also present. Therefore, the simulation model was validated and accurate. Using a validated simulation as the first step in the optimization process eliminates the need for trial and error to find optimal input parameter values through experimental processes. A design of experiment using the Plackett-Burman method was

^{*}Manuscript received June 2, 2024. Revised September 3, 2024, Accepted October 23, 2024.

¹ Master Student, Department of Mechanical Engineering, Yazd University, Yazd, Iran.

² Corresponding author, Assistant Professor, Department of Mechanical Engineering, Yazd University, Yazd, Iran. **Email**: azamirad@yazd.ac.ir

³ Senior Quality Control Specialist, Yazd Poolica Industrial Co., Yazd, Iran.

⁴ Department of Civil and Mechanical Engineering, Technical University of Denmark, Kgs. Lyngby, Denmark.

subsequently conducted to determine the effect of input parameters on the output. After identifying the significant factors, a response surface method (RSM) based on the central composite design (CCD) type was carried out. Subsequently, polynomial equations for each response were derived using the Analysis of Variance (ANOVA) method. Finally, a simulation with optimal input values was conducted to evaluate the accuracy of the employed method, demonstrating appropriate and acceptable results.

2- Finite Element Method

The part under examination is a 63 mm bushing made of UPVC. Fig. 1 shows the part modeled using SolidWorks software. Experimental tests were conducted using an injection machine with a 220-ton clamping force. The plastic injection process for the part with a two-cavity mold was simulated using Moldflow software. The UPVC material used within the software was selected with the trade name Benvic IR705. The overall mesh size and mesh around the gate were set to 4.5 mm and 2 mm, respectively. The process simulation type within the software was selected as Cool+Fill+Pack. The mold material in the experimental process is DIN 1.2312, for which the equivalent P20 tool steel was selected in the software. Water at 25°C was considered as the mold cooling fluid at

its inlet. In the experimental injection process, the clamping force is typically set to the maximum possible value on the machine. Experimental and simulation results indicate that a melt flow front temperature above 202°C inside the mold causes polymer burning. Figures 2 and 3 show the simulation and experimental results of the first and second tests, demonstrating similar outcomes and thus confirming the accuracy of the simulation model for the intended defects.

Fig. 1: Three-dimensional model of the 63 mm bushing

Fig. 2: Short shot defect in Experiment 1

Fig. 3: Burn mark defect in Experiment 2

Fig. 4: Defect-free part Conclusion

3- Statistical Analysis

In this research initially conducted a two-level experimental design using the Plackett-Burman method with a 1/2 ratio to identify the significant parameters among the six input parameters. Consequently, 36 experiments were specified for simulation. The parameter ranges are presented in Table 1. After identifying the significant parameters, one insignificant factor was determined. For a more in-depth examination of the

significant parameters, an experimental design using the response surface method of the central composite design type was performed with 32 experiments and an alpha value of 2.828. The value of the insignificant factor, holding pressure, was considered constant at 64.7.

Parameter Lower limit Upper limit A 191.2 194.8 19.85 25.15 B С 4.56 8.44 D 64.70 75.30 Е 126.46 133.54 F 7.3 8.7

Table 1: Input parameter ranges in design of experiment

4- Optimization

The optimal input values were determined as follows: melt temperature 188.0 (°C), cooling cycle time 29.99 (seconds), packing time 1.01 (seconds), holding pressure 64.70 (MPa), injection pressure 127.47 (MPa), and injection time 6.15 (seconds). The optimal output values, including complete mold filling, were predicted with a clamping force of 128 (tons) and a maximum melt flow front temperature of 194.6 (°C). A simulation was finally performed using the optimal values obtained from the statistical analysis, with an average error of 6.03% compared to the output values predicted from the statistical analysis. The optimal results of the statistical analysis are shown in Fig. 4 in simulated and experimental forms, which are identical.

5- Conclusion

The results of this research can be summarized as follows:

- 1- As injection pressure increases, a higher clamping force is required, while low injection pressure leads to short-shot defects. With increased injection pressure, material viscosity decreases, consequently reducing the feasibility of short-shot defects.
- 2- Excessive clamping force results in poor air ventilation and short shot defects; this finding is consistent with the results of study [1].
- 3- Increasing melt temperature and injection time raises the probability of burn mark defect.
- 4- By identifying the critical point of polymer degradation during mold injection using the finite element method, this study eliminates the need for experimental procedures—unlike previous studies [2-4], which relied on empirical approaches to investigate and resolve such defects..

References

- M.-S. Huang and C.-Y. Lin, "A novel clamping force searching method based on sensing tie-bar elongation for injection molding," *International Journal of Heat and Mass Transfer*, vol. 109, pp. 223–230, 2017. https://doi.org/10.1016/j.ijheatmasstransfer.2017.02. 004
- [2] S. Beheshtian Mesgaran, F. Elhami Nik, and S. E. Seyyed Mousavi, "Experimental and Numerical Analysis of Burn Marks and Shrinkage Effect on Injection Molding," in International Manufacturing Science and Engineering Conference, American Society of Mechanical Engineers, 2017, p. V001T02A038-V001T02A038. https://doi.org/10.1115/MSEC2017-3009
- [3] Y. Fukushima, T. Suzuki, K. Onda, H. Komatsu, H.

Kuroiwa, and T. Kaburagi, "Study on the online monitoring of burn marks by gas sensor," *International Journal of Automation Technology*, vol. 11, no. 1, pp. 112–119, 2017, https://doi.org/10.20965/ijat.2017.p0112

[4] J. Li et al., "Reducing the burn marks on injectionmolded parts by external gas-assisted injection molding," *Polymers (Basel)*, vol. 13, no. 23, pp. 1– 10, 2021, doi: 10.3390/polym13234087.

علوم کاربردی و محاسباتی در مکانیک

http://mechanic-ferdowsi.um.ac.ir

رفع عیوب سوختگی و پر نشدن قالب با کاهش نیروی گیرهبندی در فرایند تولید بوشن ۶۳ به روش عددی و آماری*

مقاله پژوهشی علی جعفرزاده^(۱) قاسم اعظمیراد^(۲) رؤیا سلطانی^(۳) علیرضا مولایی^(۳) مایرضا مولایی^(۳) علیرضا مولایی^(۳) علیرضا مولایی

چکیده فرایند تزریق پلاستیک به دلیل هزینه کم و کارایی بالا برای تولید انبوه قطعات پیچیده کاربردی است. در این فرایند، عیوب سوختگی و پر نشدن قالب در قطعه تولیدشده، اولین عامل اثرگذار در رد شدن یا قبول آن از نظر اپراتور است. در این پژوهش، قطعه بوشن ۶۳ از جنس یوپی ویسی، مورد بررسی قرار گرفته است. شبیهسازی صحتسنجی شده، رویکردی کمهزینه و جایگزین انجام تجربی فرایند برای تعیین مقادیر بهینه است. پارامترهای فرایندی قابل تغییر بر روی دستگاه تزریق به عنوان پارامترهای ورودی در نظر گرفته شد. از روش غربالگری داده، پارامترهای مؤثر بر فرایند شناسایی شد. سپس از روش سطح پاسخ و تحلیل واریانس به ترتیب معادله رگرسیون دقیق تر برای پاسخها و مقادیر بهینه پارامترهای ورودی برای رفع عیوب مد نظر با کمترین مقدار نیروی گیرهبندی مورد نیاز به دست آمده است. در نهایت مشخص شده مقادیر خوجی پیش بینی شده به روش طراحی مرکب مرکزی، میانگین خطای ٪۶۰۳ با تتایج شبیهسازی دارند و در نتیجه، دقت پژوهش انجام شده را تأیید می کند.

واژههای کلیدی شبیهسازی فرایند تزریق پلاستیک، عیب سوختن، عیب پر نشدن قالب، نیروی گیرهبندی، تحلیل آماری.

مقدمه

قالب گیری تزریقی، روشی مناسب و پرکاربرد برای تولید قطعات پلیمری است به طوری که ٪۳۲ از تولید قطعات پلاستیکی را به خود اختصاص داده است. محصولات پلاستیکی چندین مزیت قابل توجه مانند مقاومت بالا در برابر خوردگی، نسبت استحکام به وزن بالا و فرایندپذیری آسانتر در برابر فلزات دارند. در فرایند تزریق پلاستیک مطابق با شکل (۱)، ابتدا مواد پلیمری به شکل گرانول در سیلندر (Barrel) مجهز به المنتهای حرارتی ریخته میشوند تا گرم شده و به دمای مذاب برسند. سپس، گرانولها به دلیل سایش با یکدیگر و تماس با سیلندر و ماردون به شکل خمیری درآمده و دمای آنها بالا می رود. مواد با حرکت چرخشی ماردون (Screw) مخلوط می شوند و به سمت جلوی سیلندر پیش می روند و سپس مواد با نیروی ماردون به داخل قالب تزریق

می شوند. پس از زمان سیکل خنککاری، قالب باز شده و به

کمک پین های پران، قطعه از قالب جدا می شود [1]. یکی از

عوامل اساسی در انتخاب دستگاه ماشین تزریق، مقدار نیروی گیرهبندی است و وظیفه آن بسته نگهداشتن دو نیمه قالب و تحمل

فشار هنگام تزریق است و کم بودن آن منجر به بهرهوری بالا و

کاهش هزینه می شود. همان طور که در (شکل ۲) نشان داده شده

است، از نقاط A تا B نشاندهنده مرحله آمادهسازی است که در

آن قسمتهای قالب توسط واحد گیرهبندی بسته میشوند و بستن نیمههای قالب باعث افزایش نیروی گیرهبندی میشود و

این مرحله در نقطه D تکمیل می شود [2]. پس از آن، مراحل

پرکردن و نگهداری (Packing) قالب شروع می شود. نیروی گیره-

بندی با توجه به مدت زمان تزریق به مقدار حداکثر خود نزدیک

میشود و نقطه اوج آن به دلیل رسیدن فشار تزریق به حداکثر

Email: azamirad@yazd.ac.ir

^{*} تاریخ دریافت مقاله ۱۴۰۳/۳/۱۳ و تاریخ پذیرش آن ۱۴۰۳/۸/۵ میباشد. (۱) دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه یزد، یزد. (۲) نویسنده مسئول، استادیار، دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه یزد، یزد. (۳) کارشناس ارشد بخش کنترل کیفیت و آزمایشگاه، شرکت تولیدی صنایع یزد پولیکا. (۴) دانشجوی دکتری، مهندسی مکانیک، دانشگاه صنعتی دانمارک، کپنهاگ، دانمارک.

مقدار تنظیم شده بر روی دستگاه است. سپس مرحله نگهداری تا زمان منجمد شدن دریچه برای جبران انقباض ادامه می یابد و دیگر مذاب به داخل حفره قالب جریان پیدا نمی کند. در نقطه E مذاب جامد شده و نیروی گیرهبندی به پایداری می رسد و در نهایت نقطه F، اتمام مرحله خنککاری و نگهداری را نشان می-دهد [3,4]. شکل (۳) نشان می دهد که این نیرو از تغییر شکل الاستیک میلههای مهار (Tie bars) ایجاد می شود [5]. برای افزایش کارایی و داشتن کیفیت محصول ثابت، حذف عیوب مختلف در قطعه تولیدی مانند تاب برداشتن (Warpage)، استحکام پایین خط جوش (Weldine) و علائم فرورفتگی موضعی (Short Shot) و سوختن (Burn mark)، متداول ترین عیوب قالب (Shot Shot) و سوختن (Burn mark)، متداول ترین عیوب در اتصالات از جنس یوپی وی سی هستند. ارزیابی این عیوب در فرایند قالب گیری تزریقی بسیار پیچیده است و عیب سوختن در تولید قطعات جدار نازک بیشتر اتفاق می افتد [6,7].

محققان با استفاده از نوآوریهای مختلف در بهینهسازی مقادیر یا تغییر طراحی قالب در فرایند تزریق پلاستیک تلاش کردهاند تا کیفیت قطعات تولیدی را افزایش دهند. مولایی و همکاران، میزان تأثیر پارامترهای مختلف در بروز عیب پاشش جریان را با استفاده از الگوریتمهای فراابتکاری بررسی کردند [9]. حسن و همکارانش، تحقیقی درباره تأثیر سیستم خنککننده بر نرخ انقباض (Shrinkage) قطعهای از جنس پلی استایرن در طی فرايند تزريق پلاستيک انجام دادند و متوجه شدند، کانالهای خنککننده تأثیر زیادی بر دمای نهایی و توزیع نرخ انقباض قطعات دارند [10]. یوآنگ (Hwang) و همکارانش با استفاده از فرايند تزريق پلاستيک ميکروسلولي، تأثير پارامترهاي مختلف بر روی انقباض یک چرخدنده را مورد مطالعه قرار دادند. نتایج نشان مىدهد، تزريق پلاستيک ميکروسلولى باعث تغيير ضخامت و مقدار انقباض كمتر نسبت به تزريق پلاستيک معمولی میشود [11]. بهشتيان و الهامي، تأثير قالب بر عيوب سوختن و انقباض قطعه را بررسی کرده و با اصلاح قالب به کمک قرار دادن پین بیرونانداز در محل مناسب، باعث کاهش عیب مورد نظر شدند [7]. يين (Yin) و همكاران، عيب تاببرداشتن (Warpage) را به کمک مدل شبکه عصبی پس انتشار (Back propagation) و پارامترهای فرایند شامل دمای قالب، دمای مذاب، فشار نگهداری، زمان فشار نگهداری و زمان سیکل خنککاری، سنجیدند [12].

وی _ جی (Wei-Jie) و پنگ (Peng) مطرح کردند که تنظیم نادرست نیروی گیرهبندی منجر به کیفیت پایین قطعه و کوتاهتر شدن طول عمر دستگاه می شود [4]. کیتایاما (Kitayama) و ناتسومه (Natsume)، نتیجه گرفتند که نیروی گیرهبندی ناکافی باعث ایجاد عیب پلیسه می شود و منجر به آسیب دائمی به قالب و وزن غیریکسان محصولها می گردد [13] و همچنین تنظیم بیش از حد نیروی گیرهبندی منجر به عیوبی از جمله سوختگی، پر نشدن قالب و تهویه ضعیف هوا می شود [3]. وایبووو (Wibowo) و همکاران، عیب پر نشدن قالب در تولید روکش رادیاتور را بررسی کردند. آنها با استفاده از شبیهسازی در نرمافزار مولدفلو (Moldflow) متوجه شدند که دلیل این عیب، عدم پر شدن همزمان دو حفره است. با تجزیه و تحلیل ابعاد سیستم راهگاهی، این عیب را برطرف کردند [14]. ماهاجان (Mahajan) و اوله (Ulhe) عیب پر نشدن قالب در قطعهای از جنس سی پی وی سی (CPVC) را بررسی کردند. مقادیر بهینه پارامترهای بهینه تزریق را با استفاده از روش تاگوچی (Taguchi) برای به حداقل رساندن عیب پر نشدن قالب تعیین کردند. با توجه به نتایج آنها، پارامتر سرعت بسته شدن قالب، بیشترین تأثیر را بر ویژگی کیفی قطعه توليدي داشت [15]. جان (Jan) و همكاران، تأثير عوامل مختلف بر قطعات ساخته شده از جنس پلیپروپیلن و پلیاستایرن را با روش تاگوچی بررسی کردند و متوجه شدند که دما مهمترین عامل برای به حداقل رساندن انقباض است [16]. ایزدی و مصدق اثر تغییر دمای قالب در نمونهای از جنس پلیآمید ۶ را بررسی كردند و اعوجاج نمونه را به كمك مدل كلى ماكسول (Generalized Maxwell Model) و شبیه سازی پیش بینی کردند [17]. معاونیان و همکاران، به بررسی فرایند تزریق در تولید لولههای سانتریفیوژ از جنس پلیلاکتیکاسید به جای پلیپروپلین پرداختند [18]. آخوندی و همکاران با استفاده از شبیهسازی و تجربی، اثر ابعاد دریچه، فشار نگهداری و زمان فشار نگهداری را بر روی میزان انقباض قطعهای از جنس پلیاکسیمتیلن (Polyoxymethylene) بررسی کردند [19]. ابوالحسنیفر و همكاران با استفاده از شبیهسازی، تأثیر جنس قالب بر اعوجاج قطعه کاربردی در فیزیوتراپی را بررسی کردند [20]. در فرایند تجربی تزریق می توان دریافت، مقدار نامناسب پارامترهای فرايندى منجر به عيب پر نشدن قالب مىشود و به ندرت در تحقیقهای گذشته مورد بررسی قرار گرفته است.

شکل ۳ واحد بستن قالب از نوع تاگل (Toggle)

پارامترهای ورودی بر روی دستگاه تزریق به راحتی منجر به پیدایش این عیوب در فرایند می شوند و رفع این عیوب، باعث افزایش کارایی فرایند و بهبود کیفیت محصول خواهد شد؛ لذا در این تحقیق مقدار پارامترهای فرایندی بهینه برای رسیدن به قطعه بدون عیب با کمترین نیروی گیرهبندی لازم تعیین شدند. ابتدا

هدف اصلی این پژوهش، پیش بینی و رفع عیوب سوختگی و پر نشدن قالب با کاهش نیروی گیره بندی برای تولید قطعه پلاستیکی است و در محدوده جستجوی مؤلفان تحقیقی یافت نشد که این سه خروجی تأثیرگذار در بازدهی تولید به صورت همزمان مورد بررسی قرار گرفته باشند. تنظیم نادرست

این عیوب در کارگاه شناسایی و به وسیله نرمافزار مولدفلو، فرایند شبیه سازی گردید و عیوب مد نظر در نرمافزار نیز مشاهده شد. در نتیجه اعتبار و صحت مدل شبیه سازی تأیید شد. مزیت استفاده از شبیه سازی صحت سنجی شده به عنوان گام اول فرایند بهینه سازی، نیاز به آزمون و خطا برای رسیدن به مقادیر بهینه پارامترهای ورودی به وسیله فرایند تجربی را برطرف می کند. سپس برای مشخص کردن میزان تأثیر پارامترهای ورودی بر حروجی، طراحی آزمایشی به روش پلاکت – برمن (-Plackett) مواحی آزمایشی به روش پلاکت – برمن (-RSM) مؤثر، طراحی آزمایشی به روش سطح پاسخ (RSM) از نوع طراحی معادلات چند جمله ای از روش تحلیل واریانس (ANOVA) به معادلات چند جمله ای از روش تحلیل واریانس (ANOVA) به معادلات چند به ماه ای از موردی انجام شد که نشان دهنده نایج منبیه سازی با مقادیر بهینه ورودی انجام شد که نشان دهنده نایج

بیان مسئله و ذکر اهداف

قطعه مورد بررسی در این مطالعه، بوشن ۶۳ از جنس یوپیویسی است که از طریق فرایند تزریق پلاستیک ساخته می شود. این قطعه کاربردی در صنعت تأسیسات و ساختمان است. شکل (۴) قطعه مدلسازی شده به کمک نرمافزار سالیدروکس (Solidworks) را نشان میدهد. آزمایش های تجربی به وسیله دستگاه تزریق با نیروی گیرهبندی ۲۲۰ تن انجام شده است. مشخصات فنی دستگاه در جدول (۱) ذکر شده است. هدف از این مقاله، پیدا کردن مقادیر بهینه پارامترهای فرایندی برای حذف عیوب پر نشدن قالب و سوختگی قطعه با کاهش نیروی گیره-بندی مورد نیاز به کمک شبیهسازی در نرمافزار مولدفلو و تحلیل آماری است. ورودی مسئله، شش پارامتر فرایندی شامل دمای مذاب، مدت زمان تزریق، مدت زمان فشار نگهداری، مدت زمان خنککاری، فشار تزریق و فشار نگهداری است که قابل تنظیم بر روى دستگاه تزريق هستند. دماى مذاب، مقدار آخرين المنت حرارتی سر نوک نازل تزریق است. خروجی مسئله، حداکثر نیروی گیرهبندی قالب، عیب پر نشدن قالب و حداکثر دمای جبهه جریان مذاب در داخل قالب است که به ترتیب با پارامترهای G، H و I در متن پژوهش بیان شدهاند.

شکل ۴ مدل سهبعدی قطعه بوشن ۶۳

مقدار	پارامتر
۲۲.	حداکثر نیروی گیرهبندی (ton)
7770	کورس ماردون (mm)
111	حداکثر سرعت چرخشی ماردون (rpm)
۵۲	قطر ماردون (mm)
7	حداكثر ظرفيت قيف (L)
۵/۳х۱/۵х۲/۱	ابعاد ماشين (m)

جدول ۱ مشخصات ماشين تزريق

شبيەسازى

فرايند تزريق پلاستيک قطعه با قالب دو حفرهاي به كمك نرمافزار مولدفلو شبیهسازی شد. در داخل نرمافزار جنس یوپیویسی مورد استفاده با نام تجاری بنویک _ ای _ اَر ۷۰۵ (Benvic IR705)، به دلیل نزدیک بودن مقدار چگالی جامد و دمای مذاب پیشنهادی تأمینکننده آن به ماده تجربی، انتخاب گردید که مشخصات آن در جدول (۲) آورده شده است. برای اعتبارسنجی و استقلال مش مدل، شبیهسازی آزمایش تجربی دوم که در بخش صحتسنجی بیان شده است، ابتدا با مش از نوع سهبعدی درشت سپس با ابعاد ریزتر انجام شد. خلاصه نتایج اعتبارسنجی مش مدل در جدول (۳) و قطعه مش بندی شده در شکل (۵) آورده شده است، بنابراین اندازه مش کلی و مش اطراف دریچه به ترتیب برابر ۴/۵ و ۲ میلیمتر در نظر گرفته شد. نوع شبیهسازی فرایند داخل نرمافزار از نوع Cool+Fill+Pack انتخاب گردید. جنس قالب در فرایند تجربی از جنس DIN 1.2312 می باشد که معادل آن داخل نرمافزار از نوع فولاد ابزار P20 انتخاب شد. آب با دمای ۲۵ درجه سانتی گراد به منظور سیال خنککار قالب در

نشریه علوم کاربردی و محاسباتی در مکانیک

ورودی آن لحاظ گردید.

ابعاد سیستم راهگاهی در جدول (۴) بیان شده است. شکل (۶)، قالب دوحفرهای آزمون تجربی به همراه مسیر خنککاری و سنبه آن را نشان میدهد و شکل (۷)، مدل شبیهسازی شده تجربی در نرمافزار مولدفلو است.

	-	-	-				
۷۰۵	1 _	_ 	ىنە ىك	مادہ	مشخصات	۲	حدو ل
	-	0					

مقدار	خواص ماده
1/47	چگالی جامد (g/cm ³)
۱/۳۲	چگالی مذاب (g/cm ³)
18.	حداقل دمای مذاب پیشنهاد شده (C°)
۲.,	حداکثر دمای مذاب پیشنهاد شده (C°)
17.	دمای گذار (C°)
1767	ضریب حرارت ویژه در دمای ۱۸۰ درجه (J/kg°C)
•/1٣	رسانایی گرمای در دمای ۱۸۰ درجه (W/m°C)
۳۲۸۰	مدول الاستيک (MPa)
118.	مدول برشی (MPa)
•/47	نسبت پوآسون

ابعاد مش حداکثر دمای جبهه پرشدن اطراف دريچه كلى كامل قالب جريان مذاب (C°) (mm) (mm) ۱۹۸/۲ خير ۲ ۶ ۱۹۹/۳ ۵/۵ ۲ خير ۲ بله 191/6 ۵ ۲•۲/۸ بله ۲ ۴/۵ بله 7.7/9 ۲ ۴

جدول ۳ ابعاد مش

شکل ۵ قطعه مش بندی شده

جدول ۴ ابعاد سیستم راهگاهی

	0	- (			
زاويه (deg)	قطر شروع	طول (mm)	تعداد	نوع	اجزا
	۱.	٢٢	۲	دايروى	اسپرو (Sprue)
١/۵	۴	٧۶	١	مخروطي	راهگاه
۱۴/۵	٣/۵	17/0	۲	مخروطي	دريچه

شکل ۶ قالب تجربی: الف) نیمه راست و ب) نیمه چپ

۵۷

شکل ۷ مدل شبیهسازی شده با سیستم خنککاری

دلايل تشكيل عيوب

پلیمر یوپیویسی هنگام حرارت دادن تولید گاز میکند و عدم تخلیه کامل این گاز می تواند باعث بروز لکههای قرمزرنگ روی قطعه شود که به عنوان عیب سوختگی نام برده می شود. دلایل بروز این عیب شامل دمای بالای جبهه جریان مذاب، تخلیه ناکافی گاز حاصل از حرارت دادن به پلیمر و هوای حبس شده در قالب است. حبس هوا را می توان از طریق الگوی پر شدن قالب پیش بینی کرد. زمانی که مذاب به داخل حفره تزریق می-شود، جریان سیال به صورت خطی است و اگر سرعت تزریق افزايش يابد، حالت جريان مغشوش مي شود؛ بنابراين اگر سرعت یا فشار تزریق خیلی زیاد باشد، در مدت زمان اندک مرحله تزریق، هوای محبوس شده در سیستم راهگایی و حفرهها نمی تواند از مسیر کانال تهویه قالب به درستی خارج شود. در نتیجه، هوای به دام افتاده، فشرده می شود و فشار و دمای آن افزایش می یابد که منجر به سوختن مواد ترمو پلاستیک می شود و پليمر دچار از هم پاشيدگي (تخريب) مي گردد [7]. در مقابل سرعت تزریق خیلی کم منجر به پر نشدن قالب می شود و علت این اتفاق با توجه به شکل (۸)، وجود بالشتک (Cushion) است. مواد باقیمانده در نوک ماردون، پس از مراحل پر کردن و نگهداری، بالشتک نامیده میشود. بالشتک برای فراهم کردن مواد کافی برای پر کردن کامل قالب حیاتی است و اگر مواد در آن ناحیه، در هنگام تزریق کافی نباشد، قطعاتی با جرم کم و شامل حفره توليد مي شوند [21]. نيروي گيرهبندي زيادي براي جلوگیری از جدا شدن قالب در حین پر کردن لازم است، با این حال با اعمال نیروی بیش از حد، عمر مفید قالب کاهش می یابد و سطوح قالب را لکهدار میکند و منجر به تخلیه ناکافی گاز و

ایجاد عیوب سوختگی و پر نشدن قالب میشود. در مقابل، نیروی گیرهبندی مناسب، مصرف انرژی را کاهش و راندمان تولید را بالا میبرد [24–22].

شکل ۸ بالشتک در فرایند تزریق

صحتسنجي در فرایند تزریق تجربی، معمولا نیروی گیرهبندی در حداکثر مقدار ممکن بر روی دستگاه تنظیم می شود. مدل شبیه سازی فرایند می تواند با نشان دادن عیوب مد نظر، صحت آن تأیید و حداکثر نیروی گیرهبندی مورد نیاز تزریق از آن قابل استنتاج شود. نتایج تجربی و شبیهسازی نشان میدهند که دمای جبهه جریان مذاب بالای ۲۰۲ درجه سانتی گراد داخل قالب باعث سوختن پلیمر می شود. در نرمافزار با تنظیم محدوده جبهه جریان مذاب مطابق با شکل (۹) محل آثار سوختن و یا عدم سوختن در قطعه نهایی قابل مشاهده است. برای مشاهده مقدار حداکثر نیروی گیرهبندی و پر شدن قالب از فایل گزارش (Log file) نرمافزار استفاده شد. از الگوی پر شدن قطعه نیز مطابق با شکل (۱۰)، محل ایجاد حبس هوا قابل پیش بینی است و حبس هوا، علت اصلی ایجاد عیوب سوختگی و پر نشدن قالب است. شکل (۱۰_ الف) و شکل (۱۰_ب) چگونگی پر شدن قطعه بهصورت تجربی را نشان میدهد که با شکل (۱۰ ـ ج) مطابقت دارد و در نتیجه صحت مدل شبیهسازی در چگونگی پر شدن مذاب در قالب نیز تأیید میگردد. مقدار پارامترهای ورودی، مقدار حداکثر نیروی گیرهبندی مورد نیاز، داشتن و نداشتن عیب پر نشدن قالب و مقدار حداکثر دمای جبهه جریان مذاب برای آزمایش های تجربی ۱ و ۲، در جدول (۵) نشان داده شده است. برای پارامتر خروجی H، مقدار صفر و یک آن به ترتیب به معنای پر نشدن و پر شدن کامل قالب میباشد و حتی مقدار اندکی از پر نشدن قالب به عنوان عیب در نظر گرفته شده است. شکل (۱۱) و (۱۲) نشان دهنده نتایج شبیهسازی و تجربی آزمایش اول و دوم است و نتایج مشابهی را نشان میدهد و در نتیجه، صحت مدل شبیهسازی برای عيوب مد نظر تأييد مي گردد. ۵٨

Temperature at flow front = 202.8[C]

شکل ۹ نمایی از محل سوختن قطعه در شبیهسازی نرمافزار

شکل ۱۰ عیب پر نشدن قالب (الف و ب) نحوه پر شدن مذاب در قالب به صورت تجربی و (ج) الگوی پر شدن مذاب در شبیهسازی

	_			
¥١	÷ 1 • 1	ا ا ت م ام	.17	A 1 1
1 9 1	ار مانس .	نار امب های	معادد	حدوں ۵
~	0	<u> </u>	J.	

آزمایش ۲	آزمایش ۱	"al.l.	منان	مارد
مقدار	مقدار	پەرە <i>تىر</i>	عتوان	معواتين
195	191/5	دمای مذاب (°C)	А	
11/94	۱٩/٧۵	مدت زمان سیکل خنککاری (s)	В	
۶	۸/۴۴	مدت زمان فشار نگهداری (s)	С	
۶۴/۷۰	۶۴/۷۰	فشار نگهداری (MPa)	D	ورودی
110	179/49	فشار تزريق (MPa)	Е	
V/V	٩/٧	مدت زمان تزریق (s)	F	
177	١٠٣	حداکثر نیروی گیرهبندی لازم (t)	G	
خير	بله	عیب پر نشدن قالب	Н	خروجي
۲۰۲/۸	191/1	حداکثر دمای جبهه جریان مذاب (C°)	Ι	

شکل ۱۲ عیب سوختگی در آزمایش ۲

در طراحی غربالگری برای هر ورودی سطوح بالا و پایین در نظر گرفته می شود که باید به صورت واقعبینانه تعیین شوند؛ بنابراین مقادیر سطوح غربالگری باید به گونه ای تعریف شوند که اگر همه عوامل مؤثر واقع شدند، انجام آزمایش تجربی در محدوده عوامل طراحی سطح پاسخ، امکان پذیر باشد. با توجه به ماده مورد نظر حد پایین و حد بالای دمای مذاب در غربالگری به ترتیب برابر ۱۹۱/۲ و ۱۹۴/۸ درجه سانتی گراد تعیین شد. با توجه به مشخصات دستگاه تزریق مقدار حد پایین و حد بالای فشار نگهداری و فشار تزریق مطابق جدول (۶) در نظر گرفته شد. به منظور تعیین مقادیر سطوح مدت زمان خنک کاری، نگهداری و نرمافزار، تعداد ۳۶ آزمایش را برای انجام شبیه سازی مشخص نرمافزار، تعداد (۶) و جدول (۶) مدر تریل گرفته شد. به ترمافزار، تعداد ۲۶ آزمایش را برای انجام شبیه سازی مشخص تر محدوده پارامترهای ورودی و نتایج تحلیل غربالگری به ترتیب در جدول (۶) و جدول (۷) آمده است. طراحي أزمايش

در فرایند تزریق پلاستیک پارامترهای فرایندی زیادی بر کیفیت محصول نهایی تأثیرگذار است. درک و بیان صریح رابطه بین پارامترهای فرایندی برای به حداقل رساندن نیروی گیرهبندی و رفع عیوب پر نشدن قالب و سوختگی دشوار است. در چنین شرایطی، طراحی آزمایش و بهینهسازی، یک رویکرد مفید است. طراحی آزمایش رویکردی علمی است که به محققان اجازه کسب دانشی برای کاهش زمان و هزینه انجام فرایند، فهم بهتر فرایند و میزان تأثیر ورودیها بر روی خروجیها را می دهد. این روش عمدتا عوامل کنترل و ویژگیهای کیفی را با تعریف پیوندهایی بین ورودی و خروجی، ترکیب میکند. در این تحقیق ابتدا به کمک نرمافزار مینیتب (Minitab) برای شناسایی پارامترهای مؤثر از شش پارامتر ورودی، طراحی آزمایش دوسطحی به روش

۶.

حد بالا	حد پايين	پارامتر
194/1	191/7	А
20/10	۱٩/٨۵	В
٨/۴۴	۴/۵۶	С
V0/W·	۶۴/۷۰	D
188/04	175/45	Е
A/V	٧/٣	F

حد بالا	حد پايين	پارامتر
194/1	191/5	А
20/10	19/10	В
٨/۴۴	۴/۵۶	С
V0/T•	۶۴/V•	D
1877/04	178/48	Е
A/V	٧/٣	F

جدول ۶ محدوده پارامترهای ورودی در طراحی آزمایش

روجى	پارامترهای خروجی				پارامترهای ورودی			1.~1	
Ι	Н	G	F	Е	D	С	В	А	1,94,1
Y•V/9	١	114	A/V	188/04	۶۴/۷۰	4/09	19/10	194/Л	١
۱۹۹/۳	•	111	A/V	179/49	۶۴/۷۰	۵۴/۸	19/10	191/7	٢
۱۹۸/۴	١	149	٧/٣	179/49	۷۵/۳۰	4/09	19/10	191/7	٣
۲۰۱/۵	•	171	٧/٣	179/49	۷۵/۳۰	4/09	۱۹/۸۵	194/1	۴
۲۰۱/۵	•	۱۷۰	٧/٣	179/49	۶۴/V•	۸/۴۵	۱۹/۸۵	194/1	۵
۲•۶/۵	•	147	A/V	179/49	۶۴/V•	۸/۴۵	۱۹/۸۵	194/1	۶
۲ • ۱/۹	•	144	A/V	179/49	۶۴/۷۰	4/09	20/10	194/1	V
۲۰۱/۵	•	178	٧/٣	179/49	۶۴/V•	۸/۴۵	20/10	194/1	٨
7•1/9	١	180	A/V	188/04	۷۵/۳۰	4/09	20/10	194/1	٩
199/•	•	177	A/V	188/04	۶۴/۷۰	4/09	20/10	191/A	۱.
19//4	١	140	٧/٣	189/89	۶۴/۷۰	4/09	19/10	191/7	11
۱۹۸/۵	•	149	A/V	188/04	۷۵/۳۰	4/09	19/10	191/7	١٢
Y•V/9	•	۱۷۹	A/V	188/04	۷۵/۳۰	4/09	19/10	194/1	۱۳
۲۰۱/۵	•	7	٧/٣	188/04	۷۵/۳۰	4/09	19/10	194/1	14
7•1/9	•	144	A/V	179/49	۷۵/۳۰	4/09	20/10	194/1	10
191/7	١	188	٧/٣	188/04	۶۴/۷۰	۵۴/۸	20/10	191/7	18
۱۹۸/۵	١	١٨٩	٧/٣	188/04	۶۴/۷۰	4/09	10/10	191/7	١٧
199/9	•	111	A/V	179/49	۷۵/۳۰	۸/۴۵	19/10	191/7	١٨
7.1/4	١	171	٧/٣	189/89	۷۵/۳۰	4/09	10/10	194/1	١٩
Y•V/9	•	140	A/V	179/49	۶۴/V•	4/09	19/10	194/1	۲.
۲۰۱/۵	•	١٨١	٧/٣	188/04	۶۴/V•	۸/۴۵	19/10	194/1	۲۱
199/1	•	174	A/V	188/04	۷۵/۳۰	۸/۴۵	10/10	191/7	77
7•9/9	•	۱۷۳	A/V	188/04	۶۴/۷۰	۸/۴۵	10/10	194/1	۲۳
199/1	•	111	A/V	189/89	۷۵/۳۰	۸/۴۵	10/10	191/7	74
۱۹۹/۳	•	111	A/V	189/89	۶۴/۷۰	٨/۴۵	19/10	191/7	۲۵
۲۰۱/۵	•	194	٧/٣	188/04	۶۴/۷۰	۵۴/۸	10/10	194/1	79
۱۹۸/۵	١	149	٧/٣	178/48	۶۴/۷۰	4/09	10/10	191/7	۲۷

جدول ۷ نتایج طراحی آزمایش به روش پلاکت ـ برمن

۲•۶/۵	•	۱۷۳	A/V	1377/24	۷۵/۳۰	۸/۴۵	۱۹/۸۵	194/1	۲۸
199/•	•	177	A/V	188/04	۶۴/۷۰	4/09	10/10	191/5	79
199/7	•	119	٧/٣	188/04	۷۵/۳۰	۸/۴۵	۱۹/۸۵	191/5	٣٠
191/4	١	١٧٧	٧/٣	188/04	۶۴/۷۰	4/09	۱۹/۸۵	191/5	۳۱
199/7	•	119	٧/٣	188/04	۷۵/۳۰	۸/۴۵	۱۹/۸۵	191/5	۳۲
۲۰۱/۵	•	194	٧/٣	188/04	۷۵/۳۰	۸/۴۵	10/10	194/1	٣٣
۲۰۱/۵	١	١٧٧	٧/٣	179/49	۷۵/۳۰	۸/۴۵	10/10	194/1	374
۱۹۸/۵	١	149	٧/٣	179/49	۷۵/۳۰	4/09	10/10	191/5	۳۵
199/1	•	111	A/V	179/49	۷۵/۳۰	۸/۴۵	10/10	191/5	۳۶

ادامه جدول ۷ نتایج طراحی آزمایش به روش پلاکت ـ برمن

شکل ۱۵ غربالگری برای عیب سوختگی

نتایج غربالگری نشان می دهد که برای جلوگیری از سوختن پلیمر باید مقدار دمای مذاب و مدت زمان تزریق تا حد امکان کاهش داده و مدت زمان خنککاری را افزایش داد. برای جلوگیری از پر نشدن قطعه، باید مقدار مدت زمان تزریق و مدت زمان فشار نگهداری را کاهش داد تا سرعت تزریق مواد در مراحل پر کردن و نگهداری بیشتر شود و سر نوک نازل، مواد به اندازه کافی برای شروع تزریق قطعه جدید وجود داشته باشد؛ بنابراین برای جلوگیری از وقوع حبس هوا، تعیین مدت زمان تزریق باید با دقت انتخاب شود. برای کاهش نیروی گیرهبندی لازم باید مقدار دمای مذاب، فشار تزریق و سرعت تزریق مواد برای مقابله با جریان تزریق در قالب و جدا نشدن دو نیمه قالب لازم باشد. پس از شناسایی پارامترهای مؤثر، یک عامل غیر مؤثر شناسایی شد. به منظور بررسی عمیق تر پارامترهای مؤثر، طراحی آزمایشی به روش پاسخ سطح و از نوع طراحی مرکب مرکزی با نمودار پارتو (Pareto)، کمک بسیاری در تعیین پارامترهای مؤثر دارد و هر کدام از عوامل ورودی که از خط مبنای قرمزرنگ عبور کرده باشند، به عنوان پارامتر اثرگذار شناخته می شوند. در شکلهای (۱۳) تا (۱۵)، پارامترهای گذرنده از خط مبنا به عنوان پارامترهای اثرگذار قابل مشاهده هستند.

۳۲ آزمایش و با مقدار آلفا (Alpha) برابر با ۲/۸۲۸ انجام شد. مقدار عامل غیرمؤثر D، برابر با مقدار ثابت ۶۴/۷ در نظر گرفته

شد و نتایج آن در جدول (۸) آورده شده است.

يارامتر هاي خروجي پارامترهای ورودی مؤثر اجرا Ι Η G F E С В А ۲../۵ ۱۵. $\Lambda/\bullet$ ۱۳۰/۰۰ ۶/۵۰ ۲۲/۵۰ 197/. ۱ ۱۹۸/۰ ۱ ۱۷۰ ٧/٣ 188/04 4/09 19/10 191/5 ۲ 1.1/4 199 ٧/٣ 188/04 4/09 10/10 194/1 ٣ ۱ ۲.۳/۹ ۱۳۰/۰۰ . 191 ٨/٠ ۶/۵۰ 22/00 ۱۹۸/۰ ۴ 191/9 177/04 4/09 10/10 191/5 ٠ 180 Λ/V ۵ 199/. ٠ ۱۱۲ Λ/V 179/49 ۸/۴۴ 20/10 191/7 ۶ ۲۰۰/۵ ۱ ۱۵۰ $\Lambda/\cdot$ 18./.. ۶/۵۰ 22/0. 197/. ٧ 190/9 ٠ 177 $\Lambda/\cdot$ ۱۳۰/۰۰ ۶/۵۰ ۲۲/۵۰ $\Lambda\Lambda/\bullet$ ٨ ۲۰۰/۱ ۱ 199 $\Lambda/\bullet$ 18./.. ۶/۵۰ 10/11 197/. ٩ ۲../۵ . 110 $\Lambda/\cdot$ 119/99 ۶/۵۰ 27/0. 197/. ۱۰ X • V/9 ۱ ۱vv Λ/V 177/04 ٨/۴۴ 20/10 194/1 ۱۱ 7.7/9 179/49 ۸/۴۴ 19/10 194/1 • 140 Λ/V ۱۲ ۲۰۰/۵ ۱ ۱۵۰ $\Lambda/\cdot$ ۱۳۰/۰۰ ۶/۵۰ 22/0. 193/. ۱۳ ۲../۵ 14./.1 197/. 14 ۱ ۲۰۳ ٨/٠ ۶/۵۰ 27/0. 199/0 188 ۶/۰ ۱۳۰/۰۰ ۶/۵۰ ۲۲/۵۰ 193/. ۱ ۱۵ ۱۹۸/۰ ۱ ۱۵۸ ٧/٣ 179/49 ۸/۴۴ 19/10 191/7 19 1.1/9 ۱ ۱۷۸ ٧/٣ 179/49 4/09 19/10 194/1 ۱۷ ۱۳۰/۰۰ 197/. ۲۰۰/۵ ۱ 10. $\Lambda/\, {\boldsymbol{\cdot}}$ 9/0. ۲۲/۵۰ ۱۸ 7.../9 ٨/ • 197/. ۱ 100 18./.. ۱/۰۱ 22/0. ۱٩ ۲../٣ ۱ ۱۵۱ $\Lambda/\cdot$ ۱۳۰/۰۰ 11/99 22/0. 197/. ۲۰ 711/V ٠ 139 ۱۰/۰ ۱۳۰/۰۰ ۶/۵. 22/0. 197/. ۲١ 1.1/9 • ۲.۲ ٧/٣ 188/04 ۸/۴۴ 19/10 194/1 ۲۲ ۲۰۰/۵ ٨/٠ ۱۳۰/۰۰ ۶/۵. 22/0. 197/. ۲٣ ١ 10. ۲۰۰/۲ ۱۳۰/۰۰ ١ 141 ٨/٠ ۶/۵۰ 29/99 197/. 74 191/7 197/9 179/49 ۱ 149 ٧/٣ 4/09 20/10 ۲۵ ۲.۳/۶ • 171 Λ/V 188/04 4/09 19/10 194/1 ۲۶ 191/7 191/1 117 Λ/V 179/49 4/09 19/10 ۲۷ ٠ ۲.٧/٣ 141 Λ/V 177/04 19/10 191/7 ٠ ۸/۴۴ ۲۸ 7.1/4 179/49 194/1 ٢٩ ٠ 161 ٧/٣ ۸/۴۴ 10/10 ۲۰۰/۵ 18./.. 22/0. 197/. ۳. ١ 10. ٨/٠ 910. ۱۹۸/۸ 181 ٧/٣ 177/04 ۸/۴۴ 10/10 191/7 ۳١ ١ ۲۰۵/۶ ٠ 179/49 20/10 194/1 ٣٢ 104 Λ/V 4/09

	1 1
۸ بتایج طراحی ادمایس به دوس مردب مردی	حدو ل
	• .

که دمای مذاب، بیشترین تأثیر را بر روی نیروی گیرهبندی دارد و زمان تزریق مهمترین عامل ورودی در ایجاد عیوب سوختن و پر نشدن قالب است. دقت مدل تحلیل داده با ضریب رگرسیون مورد ارزیابی قرار گرفت. محدوده مقدار ضریب رگرسیون بین • و ۱ است و اگر مقدار آن نزدیک به ۱ باشد، نشان دهنده تطابق خوب مدل با پاسخها است و مقادیر ضرایب همبستگی مدلها در جدول (۱۰) آورده شده است. تحلیل واریانس، روشی آماری به منظور بررسی یک متغیر کمی به عنوان تابعی از یک یا چند متغیر کمی یا کیفی است. این روش، اثرات خطی، مربعات و برهمکنش دوتایی پارامترهای ورودی بر خروجی را مورد بررسی قرار میدهد. در این پژوهش، مقبولیت مدل پیشنهادی ارائه شده به کمک تحلیل واریانس بررسی شده و نتایج آن در جدول (۹) آمده است. به دلیل مقدار P کمتر از ۰۵/۰، صحت مدلها تأیید می گردد و بالاتر بودن مقدار F، به معنای تأثیر بیشتر عامل است. از جدول (۹) می توان دریافت

مقدار P	مقدار F	میانگین مربعات	مجموع مربعات	درجه آزادی	منبع	رابطه
•/••1	٧/۴١	VV7/۵۵	10401/+	۲.	مدل G	
•/•••	۵۷/۵۴	6999/94	۵۹۹۹ /۶	١	А	
•/•••	۵۵/۹۰	0179/71	۵۸۲۹/۲	١	Е	خطى
•/•••	26/26	224114	21/44/2	١	F	
		1.4/24	1144/.	11	خطا	
			18091/*	۳۱	مجموع	
•/•70	٣/٢٢	•/٣٢٩۶٢	6/29220	۲.	مدل H	t .
•/••1	۱۸/۷۰	1/91051	1/91051	١	F	حطى
•/••٣	14/90	۱/۵۰۰۳۸	۱/۵۰۰۳۸	١	AA	مربعات
•/•٣٩	۵/۴۹	•/۵۶۲۵•	•/۵۶۲۵•	١	BE	
•/•٣٩	۵/۴۹	•/0970•	•/۵۶۲۵•	١	CF	برهمكنش دوتايي
•/•٣٩	۵/۴۹	•/0970•	•/0970•	١	AF	
		•/1•74•	1/1754.	11	خطا	
			٧/٧١٨٧۵	۳۱	مجموع	
•/•••	۱۰/۸۶	10/190	۳.۳/۲۹۱	۲.	مدل I	
•/•••	۶۱/۰۳	NO/787	NO/787	١	А	1 .
•/•••	VV/9۳	۱۰۸/۴۳۵	۱۰۸/۴۳۵	١	F	حطى
•/•••	۲۷/۹۳	۳٩/٠١٧	۳٩/٠١٧	١	FF	مربعات
•/•1٨	V/A•	۱•/۸٩•	۱•/۸٩٠	١	AB	
•/••٨	۱۰/۶۱	14/71	14/41	١	CE	برهمكنش دوتايي
•/•4٣	۵/۲۲	٧/٢٩.	٧/٢٩.	١	EF	
		١/٣٩٧	10/394	11	خطا	
			311/800	۳۱	مجموع	

جدول ۹ نتایج تحلیل واریانس برای مدل رگرسیون

جدول ۱۰ ضرایب همبستگی مدل

Ι	Н	G	پاسخ
90/11	10/41	۹۳/۰۹	مقدار ضريب رگرسيون (٪)

در ادامه به تفسير نتايج حاصل از تحليل واريانس پرداخته می شود. ماتریس همبستگی، جدولی ساده است که ضرایب همبستگی بین تمام جفت متغیرهای مختلف را نشان میدهد و ابزاری کاربردی در شناسایی و تجسم الگو برای دادههای فراوان است. همان طور که در شکل (۱۶) نشان داده شده است، ماتریس همبستگی بین متغیرهای ورودی و پاسخ، نتایج ارزشمندی در حل مسائل بهینهسازی ارائه می دهد. اعداد جدول در بازه ۱- تا ۱+ قرار دارد و هر قدر این عدد به ۱– نزدیکتر باشد، به این معنا است که دو متغیر ارتباط معکوس با هم دارند و هر قدر این عدد به ۱+ نزدیک باشد، نشان میدهد دو متغیر ارتباط مستقیمی با هم دارند. به عنوان مثال می توان مشاهده کرد که با افزایش دمای مذاب، احتمال تشکیل عیب سوختن و نیروی گیرهبندی لازم افزایش مییابد و با کاهش مدت زمان تزریق، احتمال عیب سوختن و نیروی گیرهبندی لازم کاهش می یابد. در نهایت می توان نتيجه گرفت برای توليد قطعه سالم و باکيفيت سطح بالا، در انتخاب دمای مذاب و مدت زمان تزریق، باید حساسیت بیشتری نشان داده شود. از لحاظ فنی می توان بیان کرد که با افزایش سرعت تزریق در دمای مذاب ثابت، ماده کاهش گرانروی کمتری نسبت به افزایش دمای مذاب از خود نشان میدهد و با افزایش

فشار تزریق، نیروی گیرهبندی بیشتری برای بسته نگه داشتن قالب در سطح مقطع ثابت نیاز است. با افزایش فشار تزریق، گرانروی ماده کاهش پیدا کرده و ماده را می توان با سرعت بیشتری تزریق نمود تا عیب پر نشدن قالب در قطعه ایجاد نشود. دمای جبهه جریان مذاب در قالب با افزایش دمای مذاب و کاهش سرعت تزریق، افزایش یافته و احتمال ایجاد عیب سوختگی به دلیل ایجاد حبس هوا و تخریب پلیمر افزایش می یابد.

با توجه به جدول (۹) می توان دریافت که عوامل ورودی فقط تأثیر خطی مؤثر بر پاسخ G دارند و مقدار تأثیر خطی آن از شکل (۱۶) قابل استنتاج است. نقشه حرارتی برای بررسی و مشاهده تأثیر مربعات یک عامل در خروجی کاربرد دارد. متغیر AA و FF با توجه به جدول (۹) به ترتیب برای عیوب پر نشدن قالب و سوختگی مؤثر هستند و نقشه حرارتی آنها به ترتیب در شکل (۱۷) و شکل (۸) نشان داده شده است. هر قدر پارامتر ورودی مد نظر نزدیک می شوند. از شکل (۱۷) و شکل (۸۱) به ترتیب می توان نتیجه گرفت که برای عیب پر نشدن قالب، انتخاب مقدار می توان نتیجه گرفت که برای عیب پر نشدن قالب، انتخاب مقدار عیب سوختگی تا حد امکان کمترین مقدار F

شکل ۱۹ برهمکنش دوتایی عوامل: الف) مدت زمان خنککاری و فشارتزریق، ب) دمای مذاب و زمان تزریق و ج) زمان تزریق و مدت زمان فشار نگهداری برای عیب پر نشدن قالب

شکل ۲۰ برهمکنش دوتایی عوامل: الف) مدت زمان تزریق و فشار تزریق، ب) دمای مذاب و مدت زمان خنککاری و ج) فشار تزریق و مدت زمان فشار نگهداری برای عیب سوختگی

شکل (۱۹) نشان داده شده است و می توان نتیجه گرفت، برای جلوگیری از عیب پر نشدن قالب، پارامتر B و E همزمان با هم در حد بالا یا پایین خود قرار گیرند و برای دو پارامتر C و F نیز،

نحوه برهمکنشهای دوتایی عوامل مختلف به صورت نمودارهای کانتور دوبعدی در شکل (۱۹) و شکل (۲۰) نشان داده شده است. برهمکنشهای دوتایی مؤثر برای پاسخ H در

این اطلاعاتی برداشت میشود و برای دو پارامتر A و F، به ترتیب تا حد امکان در پایینترین مقدار خود همزمان قرار بگیرند.

شکل (۲۰ – الف) اثر ترکیبی فشار تزریق و مدت زمان تزریق را نشان می دهد و احتمال ایجاد عیب، متناسب با افزایش این دو پارامتر، افزایش می یابد. شکل (۲۰ – ب) اثر ترکیبی دمای مذاب و مدت زمان خنککاری را نشان می دهد. هر قدر از مقدار متوسط دمای مذاب فراتر برویم، باعث ایجاد عیب می شود. شکل (۲۰ – ج) اثر ترکیبی مدت زمان فشار نگهداری و فشار تزریق را بر روی عیب سوختن نشان می دهد در حالی که دمای ۲۰۲ معیار است؛ بنابراین، قرار دادن این دو پارامتر همزمان در بیشترین یا کمترین مقدار ممکن، باعث ایجاد عیب می شود.

بهينهسازى

بهینهسازی، فرایندی است که در آن بهترین جواب از میان مجموعه جوابهای ممکن با توجه به قیدهای توابع هدف، برای یک مسئله خاص انتخاب می شود. در این پژوهش با توجه به قید سالم بودن قطعه از لحاظ فیزیکی و با هدف کاهش نیروی گیره-بندی، باید مقدار بهینه پارامترهای ورودی برای به حداقل رساندن حداکثر مقدار ممکن پارامترهای نیروی گیرهبندی و دمای جبهه جریان مذاب به همراه پر شدن کامل قالب تعیین شوند. در ادامه

بهینهسازی بر روی رابطههای (۱) تا (۳) انجام شد. مقادیر بهینه ورودی شامل دمای مذاب ۱۸۸/۰ درجه سانتی گراد، مدت زمان سیکل خنککاری ۲۹/۹۹ ثانیه، مدتزمان فشار نگهداری ۱/۰۱ ثانیه، فشار نگهداری ۶۴/۷۰ مگایاسکال، فشار تزریق ۱۲۷/۴۷ مگایاسکالو مدت زمان تزریق ۶/۱۵ ثانیه به دست آمد. مقادیر بهینه خروجی با نیروی گیرهبندی ۱۲۸ تنو حداکثر دمای جبهه جریان مذاب ۱۹۴/۶ درجه سانتی گراد همراه با پر شدن کامل قالب پیش بینی شد. در شکل (۲۱) نیز می توان نتایج بهینه سازی را مشاهده کرد. در نهایت با مقادیر بهینه تحلیل آماری، شبیهسازی انجام شد و مقدار میانگین خطای ٪۶٬۰۳ با مقادیر خروجی پیش بینی شده توسط تحلیل آماری دارد که در جدول (۱۱)، مقادیر خروجی شبیهسازی نیز آورده شده است. در شکل (۲۲) نتایج بهینه تحلیل آماری به صورت شبیهسازی و تجربی نشان داده شده است که نتایج یکسانی را نشان میدهد. G = 19980 - 142A - 69.8E - 358F (1)H = -954 - 32F - 0.04AA + 0.15AF + 0.02BE + 0.14CF(٢)

I = -1569 + 15.4*A* - 83.3F + 1.27FF + 0.18AB + 0.14CE + 0.27EF

(۳)

В С F А Optimal 198.0056 10.0079 High 29.9942 11.9863 140.0111 D: 0.9347 [187.9944] [29.9942] [1.0137] [127.4719] [6.1526] 5.9921 Cur 187.9944 15.0058 1 0137 119 9889 Low Composite Desirability D: 0.9347 D = مطلوبیت تر کیبی G d = مطلوبیت فردی Minimum Targ = هدف y = 128.2768 Cur = موقعیت مکان نما d = 0.82113 y = مقدار بھینہ متغیر پاسخ Low = سطوح پايين طراحي آزمايش 1 Minimum High = سطوح بالا طراحي آزمايش y = 194.5667 d = 1.0000 н Targ: 1.0 y = 0.9944 d = 0.99440

ا مقادير بهينه	سازى ب	نتيجه عددى			
Ι	Н	G	Ι	Н	G
190/9	١	100	194/8	١	177
()	خطا (.	•/99	•	14/47	
('/.) Ц	۶/۰۳				

جدول ۱۱ مقایسه نتایج بهینه به دست آمده از روش طراحی مرکب مرکزی با شبیهسازی

شکل ۲۳ قطعه بدون عیب

فشار تزریق، گرانروی ماده کاهش مییابد و در نتیجه، احتمال بروز عیب پر نشدن قالب کاهش مییابد.

با توجه به شکل (۱۶) نیروی گیرهبندی زیاد منجر به تهویه هوای ضعیف و عیب پر نشدن قالب می شود که با پژوهش [25] مطابقت دارد. در پژوهش [25] تزریق نمونه دمبلی شکل از جنس پلی کربنات (Polycarbonate) و ای بی اس در شرایط مختلف نیروی گیرهبندی و به صورت تجربی انجام شد. محاسبه نیروی گیرهبندی در پژوهش [25] با استفاده از نصب سنسور کرنش بر روی میله مهار قالب انجام شد؛ ولی در پژوهش حاضر، میزان استفاده از تناژ دستگاه به کمک حل عددی با توجه به محدودیتهای ماشین تزریق از نوع تاگل استخراج شد.

در پژوهش [26] فقط عامل سرعت تزریق به عنوان متغیر ورودی برای بررسی عیب سوختگی در نظر گرفته شد و بررسی این عیب به صورت تجربی و با کمک سنسور گاز بود؛ ولی در این پژوهش شش عامل فرایندی برای بررسی عیب سوختگی در در این تحقیق، عوامل فرایندی شامل دمای مذاب، مدت زمان خنککاری، فشار نگهداری، مدت زمان فشار نگهداری، فشار تزریق و مدت زمان تزریق بر کیفیت فرایند تزریق پلاستیک بررسی شدند. نتایج نشان میدهد که با افزایش فشار تزریق، نیروی گیرهبندی بیشتری نیاز است و فشار تزریق کم منجر به بروز عیب پر نشدن قالب میشود که با نتیجه پژوهش [13] مطابقت دارد. در پژوهش [13] محدوده فشار تزریق از ۱۰ تا مطابقت دارد. در پژوهش محدوده فشار تزریق از ۱۰ تا گردید؛ اما در این پژوهش محدوده فشار تزریق از ۱۰ تا با استفاده از میزان پر نشدن قالب بررسی شده است؛ ولی در با استفاده از میزان پر نشدن قالب بررسی شده است؛ ولی در پژوهش حاضر به دلیل محدودیتهای نرمافزاری و افزایش دقت تحلیل داده، عیب پر نشدن قالب به صورت صفر یا یک (خروجی گسسته) بیان شد. نیروی گیرهبندی بیشتر به دلیل بسته نگه داشتن قالب در فرایند تزریق با فشار تزریق بالاتر نیاز است و با افزایش

نظر گرفته شده است. بر خلاف نتیجه پژوهش [26] که با کاهش مدت زمان تزریق، احتمال بروز عیب سوختگی افزایش مییابد، در این پژوهش نتیجه گرفته شد که به ترتیب با افزایش دمای مذاب و مدت زمان تزریق، احتمال بروز این عیب، افزایش می-یابد. بر خلاف پژوهشهای گذشته [7,26,27] که به صورت نقطه بحرانی تخریب پلیمر در قالب به کمک حل عددی، نیاز به انجام فرایند تجربی برای رفع عیب را از بین برد. در نهایت صحت معادلات حاکم بر پاسخها، تأیید شده و میتوان از این معادلهها برای تولید بوشن در آینده استفاده کرد تا با توجه به

نتيجه گيرى

این تحقیق به منظور بررسی تأثیر و بهینهسازی عاملهای فرایندی بر عیوب سوختن، پر نشدن قالب و نیروی گیرهبندی در فرایند تزریق قطعه بوشن ۶۳ است. این قطعه به وسیله دستگاهی با نیروی گیرهبندی ۲۲۰ تن تولید می شود. پارامترهای فرایندی (ورودی) شامل دمای مذاب، مدت زمان خنککاری، مدت زمان فشار نگهداری، فشار نگهداری، فشار تزریق و مدت زمان تزریق است. در ادامه، فرایند در نرمافزار مولدفلو شبیهسازی شد. پس از تأييد صحت مدل شبيهسازي به كمك نتايج تجربي، بهينهسازي پارامترهای فرایندی به وسیله تحلیل آماری برای به حداقل رساندن عيوب سوختن و پر نشدن قالب با حداقل نيروي گيره-بندی مورد نیاز انجام شد. برای این هدف در طراحی غربالگری به روش پلاکت _ برمن مشاهده شد، عوامل مؤثر بر نیروی گیره-بندی، به ترتیب دمای مذاب، فشار تزریق، مدت زمان تزریق و مدت زمان فشار نگهداری است. برای عیب پر نشدن قالب، فقط پارامترهای مدت زمان اعمال فشار نگهداری و مدت زمان تزریق مؤثر هستند و برای عیب سوختن، عوامل دمای مذاب، زمان تزریق و مدت زمان خنککاری مؤثر بر آن هستند. پارامتر فشار نگهداری به عنوان عامل غیر مؤثر شناسایی شد. سیس برای دستیابی به معادله رگرسیونی دقیقتر برای پیش بینی فرایند تزریق در کارگاه، طراحی آزمایشی به روش مرکب مرکزی انجام شد. با بررسی اثرات متقابل عوامل فرایند میتوان نتیجه گرفت که با افزایش دمای مذاب و مدت زمان فشار نگهداری، زمان کمتری برای تزریق کامل قالب لازم است ولی احتمال تشکیل عیب سوختن در فشار تزریق بالا را افزایش میدهد و نیاز به نیروی گیرهبندی بیشتری دارد. بررسی تأثیر و انتخاب مقدار عوامل بر

پاسخها به منظور رفع عیوب، استفاده از بهینهسازی را آشکار می سازد. در نهایت شبیه سازی با مقادیر بهینه تحلیل آماری انجام شد و با میانگین خطای ٪۶٬۰۳ با کمترین نیروی گیره بندی امکان-پذیر، عیوب مورد نظر نیز رفع گردید و در تست تجربی نیز قطعه سالمی تولید شد. بهینه سازی پارامترهای فرایندی به کمک شبیه سازی، هزینه بسیار کمتری در مقابل اصلاح قالب و تعویض دستگاه با نیروی گیره بندی بالاتر دارد و همچنین باعث بهبود دقت ابعادی محصول، عدم هدر رفت مواد خام و کاهش زمان تولید می گردد.

فهرست علائم علائم انگلیسی

	-
А	دمای مذاب، C ^o C
В	مدت زمان سیکل خنککاری، s
С	مدت زمان فشار نگهداری، s
D	فشار نگهداری، MPa
E	فشار تزریق، MPa
F	مدت زمان تزریق، s
G	حداکثر نیروی گیرهبندی لازم، t
Н	عیب پر نشدن قالب
Ι	حداکثر دمای جبهه جریان مذاب، C°

واژه نامه

عیب سوختگی
عيب پر نشدن قالب
نیروی گیرہبندی
فشار نگ <i>هد</i> اری
مدتزمان فشار نگهداری
دمای مذاب
شىبيەسازى
نرمافزار مولدفلو
معادله رگرسيون
طراحي أزمايش
طراحی مرکب مرکزی ign
غربالگرى به روش پلاكت ـ برمن

Screening by Plackett-Burman method

تقدیر و تشکر نویسندگان مقاله بر خود لازم میدانند که از امکانات فراهمشده توسط شرکت «یزد اتصال پلیمر» در حین انجام تحقیقات تقدیر کنند.

- S.H. Tang, Y.M. Kong, S.M. Sapuan, R. Samin, S. Sulaiman, "Design and thermal analysis of plastic injection mould," *Journal of Materials Processing Technology*, vol. 171, no. 2, pp. 259–267, 2006. https://doi.org/10.1016/j.jmatprotec.2005.06.075
- [2] Y. Xu, G. Liu, K. Dang, N. Fu, X. Jiao, J. Wang, P. Xie, W. Yang, "A novel strategy to determine the optimal clamping force based on the clamping force change during injection molding," *Polymer Engineering & Science*, vol. 61, no. 12, pp. 3170–3178, 2021. https://doi.org/10.1002/pen.25829
- J.-Y. Chen, C.-Y. Liu, M.-S. Huang, "Tie-bar elongation based filling-to-packing switchover control and prediction of injection molding quality," *Polymers (Basel)*, vol. 11, no. 7, pp. 1168, 2019. https://doi.org/10.3390/polym11071168
- W. Su, H. Peng, "A real- time clamping force measurement eigenvalue for prediction, adjustment, and control of injection product quality," *Polymer Engineering & Science*, vol. 61, no. 3, pp. 420–431, 2021. https://doi.org/10.1002/pen.25585
- [5] Z. Jiao, H. Liu, P. Xie, W. Yang, "Clamping characteristics study on different types of clamping unit," In AIP Conference Proceedings, vol. 1664, no. 1, 2015, p. 110009. https://doi.org/10.1063/1.4918484
- [6] H. Oktem, T. Erzurumlu, I. Uzman, "Application of Taguchi optimization technique in determining plastic injection molding process parameters for a thin-shell part," *Materials & Design*, vol. 28, no. 5, pp. 1271–1278, 2007. https://doi.org/10.1016/j.matdes.2005.12.013
- [7] S. Beheshtian Mesgaran, F. Elhami Nik, S.E. Seyyed Mousavi, "Experimental and Numerical Analysis of Burn Marks and Shrinkage Effect on Injection Molding," International Conference on Materials and Processing, American Society of Mechanical Engineers, 2017, p. V001T02A038-V001T02A038. https://doi.org/10.1115/MSEC2017-3009
- [8] B. Ravikiran, D.K. Pradhan, S. Jeet, D.K. Bagal, A. Barua, S. Nayak, "Parametric optimization of plastic injection moulding for FMCG polymer moulding (PMMA) using hybrid Taguchi-WASPAS-Ant Lion optimization algorithm," *Materials Today: Proceedings*, vol. 56, no. 1, pp. 2411–2420, 2022. https://doi.org/10.1016/j.matpr.2021.08.204
- [9] A. Mollaei Ardestani, G. Azamirad, Y. Shokrollahi, M. Calaon, J.H. Hattel, M. Kulahci, R. Soltani, G. Tosello, "Application of Machine Learning for Prediction and Process Optimization—Case Study of Blush Defect in Plastic Injection Molding," *Applied Sciences*, vol. 13, no. 4, p. 2617, 2023. https://doi.org/10.3390/app13042617
- [10] H. Hassan, N. Regnier, C. Pujos, E. Arquis, G. Defaye, "Modeling the effect of cooling system on the shrinkage and temperature of the polymer by injection molding," *Applied Thermal Engineering*, vol. 30, no. 8-9, pp. 1547–1557,

مراجع

2010. https://doi.org/10.1016/j.applthermaleng.2010.02.025

- [11] S. Hwang, P.P. Hsu, C. Chiang, "Shrinkage study of textile roller molded by conventional/microcellular injectionmolding process," *International Communications in Heat and Mass Transfer*, vol. 35, no. 6, pp. 735–743, 2008. https://doi.org/10.1016/j.icheatmasstransfer.2008.02.011
- [12] F. Yin, H. Mao, L. Hua, W. Guo, M. Shu, "Back propagation neural network modeling for warpage prediction and optimization of plastic products during injection molding," *Materials & Design*, vol. 32, no. 4, pp. 1844–1850, 2011. https://doi.org/10.1016/j.matdes.2010.12.022
- [13] S. Kitayama, S. Natsume, "Multi-objective optimization of volume shrinkage and clamping force for plastic injection molding via sequential approximate optimization," *Simulation Modelling Practice and Theory*, vol. 48, no. 1, pp. 35–44, 2014. https://doi.org/10.1016/j.simpat.2014.07.004
- [14] E.A. Wibowo, A. Syahriar, A. Kaswadi, "Analysis and simulation of short shot defects in plastic injection molding at multi cavities," In Proceedings of the 2020 International Conference on Engineering and Information Technology for Sustainable Industry, vol. 1, no. 1, 2020, pp. 1–6. https://doi.org/10.1145/3429789.3429837
- [15] L.D. Mahajan, P.N. Ulhe, "Analysis of Injection Molding Process to Reduced Defects (Short-Shot)," *International Journal of Engineering Technologies and Management Research*, vol. 5, no. 6, pp. 113–119, 2018. http://doi.org/10.5281/zenodo.1313112
- [16] Q.M. Usman Jan, T. Habib, S. Noor, M. Abas, S. Azim, Q.M. Yaseen, "Multi response optimization of injection moulding process parameters of polystyrene and polypropylene to minimize surface roughness and shrinkage's using integrated approach of S/N ratio and composite desirability function," *Cogent Engineering*, vol. 7, no. 1, p. 1781424, 2020. https://doi.org/10.1080/23311916.2020.1781424
- [17] O. Izadi, P. Mosaddegh, "Experimental investigation and simulation of PA6 warpage based on thermomechanical behavior obtained from uniaxial tensile test," *Amirkabir Journal of Mechanical Engineering*, vol. 52, no. 5, pp. 1127–1138, 2019. https://doi.org/10.22060/mej.2019.15196.6057
- [18] M. Moavenian, A. Esmaili Khiabani, H. Janani, "Comparison of process conditions and defects of plastic injection in replacing biodegradable polymer polylactic acid (PLA) with polypropylene (PP) for the production of centrifuge tubes (Falcon)," The 19th National Conference and the 8th International Conference on Construction and Production Engineering of Iran, 2022.
- [19] B. Akhoundi, V. Modanloo, A. Mashayekhi, "Numerical and experimental investigation of the effect of gate size, holding pressure and holding pressure time on the shrinkage of polyoxymethylene plastic injection parts," The Third International Conference on New Technologies in Science, 2023.
- [20] Z. Abolhasani Far, N. Ramadanian, S. Abozae Fanayi, N. Akhlian, "Investigation and comparison of aluminum and tool steel molds on the results of warpage and volume shrinkage with simulation of plastic injection using Moldflow software in the production of rollers based on polyethylene vinyl acetate," The 19th National Conference and the 8th International Conference on Construction and Production Engineering of Iran, 2022.

- [21] D.F. Heaney, C.D. Greene, Molding of components in metal injection molding (MIM), Handbook of Metal Injection Molding, Elsevier, 2019.
- [22] M.H. Chiang, Y.P. Yeh, F.L. Yang, Y.N. Chen, "Integrated control of clamping force and energy-saving in hydraulic injection moulding machines using decoupling fuzzy sliding-mode control," *The International Journal of Advanced Manufacturing Technology*, vol. 27, pp. 53–62, 2005. https://doi.org/10.1007/s00170-004-2138-z
- [23] M.-S. Huang, K.-Y. Chen, R.-F. Fung, "Comparison between mathematical modeling and experimental identification of a spatial slider–crank mechanism," *Applied Mathematical Modelling*, vol. 34, pp. 2059–2073, 2010. https://doi.org/10.1016/j.apm.2009.10.018
- [24] Y. Kudo, T. Hakoda, K. Nakamura, S. Morozumi, "Method of setting mold clamping force of injection molding machine," 2011.
- [25] M.-S. Huang, C.-Y. Lin, "A novel clamping force searching method based on sensing tie-bar elongation for injection molding," *International Journal of Heat and Mass Transfer*, vol. 109, pp. 223–230, 2017. https://doi.org/10.1016/j.ijheatmasstransfer.2017.02.004
- [26] Y. Fukushima, T. Suzuki, K. Onda, H. Komatsu, H. Kuroiwa, T. Kaburagi, "Study on the online monitoring of burn marks by gas sensor," *International Journal of Automation Technology*, vol. 11, no. 1, pp. 112–119, 2017. https://doi.org/10.20965/ijat.2017.p0112
- [27] J. Li, W. Liu, X. Xia, H. Zhou, L. Jing, X. Peng, S. Jiang, "Reducing the burn marks on injection-molded parts by external gas-assisted injection molding," *Polymers (Basel)*, vol. 13, no. 1, pp. 1–10, 2021. https://doi.org/10.3390/polym13010144